

tárában 1957-től hosszú évekig munkatársa volt. Közös szellemi habitusa a laudáció szerint a köszöntőnek és a köszöntöttnek a történeti források abszolút tisztelete, a szellemi integritás megőrzése a XX. század viharaiiban és a nemzeti művelődés elkötelezett szolgálata. A recenzens csak azzal a kívánsággal zárhatja írását, hogy Vizkelety professzor úr a különleges személyes évfordulók megélésében is legyen társa Berlász Jenőnek.

(Vizkelety András: Ad fontes. Válogatott tanulmányok. Szerk. Berzeviczy Klára–Jónácsik László–Lőkös Péter. A szerkesztésben közreműködött Sarbak Gábor. Bp. 2011. Szent István Társulat. XVI, 445 p.)

Pogány György

Horváth Tibor emlékezete

A Könyv és Nevelés különszáma

„Az ügyeknek nagy emberekre van szükségük, hogy rendeltetésüket betölthessék. Ugyanúgy, ahogyan a gazdag személyiségeknek ügyeket kell választaniuk, hogy kiteljesíthessék küldetésüket. (...) A magyar könyvtárügy is megtalálta a maga nagy embereit, miképpen a teret kereső nagy kapacitások is ráakadtak az életüket betöltő könyvtárügyre” – írja Papp István annak a kiadványnak az előszavában, amely a *Könyv és Nevelés* folyóirat 2011. évi 4. számának önálló mellékleteként láttat nyomdafestéket, és amely a 2011 júniusában, Horváth Tibor (1935–2011) emlékezetére rendezett *Törzs és ágak* című konferencia előadásainak szerkesztett változatát adja közre. A tanulmánygyűjtemény csak küllemében szerény, tartalmát tekintve valódi Festschrift, amelyben kollégák, tanítványok, tisztelők publikálnak egy-egy olyan dolgozatot, amely választott témájával a nagy előd, a Mester szellemét, kutatásait, munkásságát idézik, azt valamiképp folytatják, kiegészítik, miközben természetesen helyet kapnak az írások között a személyesebb hangú emlékezések, méltatások is.

Horváth Tibornak a könyvtári információs rendszerek kialakításában, megújításában és elterjesztésében csúcstra jutó alkotó életművét saját kutatási eredményeik közreadásával idézi meg az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum vezetője, Varga Katalin *Egy információs rendszer és utóélete* című írása, Orbán Éva *Rendszerben gondolkodni...* című írása, valamint Sipos Anna Magdolna *Együttműködés – könyvtári rendszer* című publikációja. Ezek a tanulmányok – túlzás nélkül állítható – továbbgondoló és megújító folytatásai a Mester munkásságának. A füzetnek ez a része eredeti kutatási témák hozadékait adja közre, itt olvashatunk az Olvasás Portálról, a könyvtári munkák folyamatleltáráról vagy épp az országos gyűjtőköri együttműködés múltjáról és jelenéről. Helyet kaptak azután az előadások között a Mester munkásságát feldolgozók, elemzők és értékelők is, ilyen például Balogh Mihályé, aki Horváth Tibornak az iskolai könyvtárakkal kapcsolatos tevékenység-

gét mutatja be. A „korszerű könyvtár” eszméjét képviselő Horváth Tiborról Kis-Tóth Lajos szólt. Talán az első, a könyvtártudományi publikációk sorában kaphattak volna helyet Barátné Hajdu Ágnes, valamint Ungváry Rudolf írásai, akik ugyan Horváth Tibor szellemi hatásához kapcsolódóan, de lényegileg az ETO- és a magyar teaurusz-szabvány kérdéseiről értekeztek az emlékkonferencián. Horváth Tibor emberi alakját, „gazdag személyiségét” Sonnevend Péter portréja idézi meg, ő a Horváth Tiborral kapcsolatos régebbi publikációk sokaságából idézve teljesség-igényű mozaikot rajzol róla.

A *Könyv és Nevelés* e különszáma – ahogy ebből a rövidke tartalomismertetőből is kiderülhet – korántsem csak emlékező, felidézõ, méltató írások gyűjteménye. Mert miközben valóban a Horváth Tibor emléke előtti tisztelgés igényes dokumentuma, aközben színvonalas pillanatfelvétel a magyar könyvtártudomány és könyvtárügy egy nem mellékes vonatkozásáról, annak a felismerésnek a részleteirõl, hogy a könyvtárak rendszerszerû mûködése lehet hatékony, továbbá a tájékoztatósi és információs rendszerek kutatásának jelenkori helyzetérõl. Olyan gyűjtemény, amely méltó az „ügy nagy emberéhez”.

(Könyv és Nevelés XIII. évfolyam 2011/4. szám melléklete. Bp., OFI–OPKM, 2011. 96 p.)

M.L.M.